

TEKST: Tjerk van Duinen
BEELD: John Lewis Marshall Photography

VMRG

'S AVONDS HET SPANNENDST

DeLaMar by night: een levendig tafereel. Ledverlichting achter de rode stroken gegoten glas maken het plaatje compleet.

EIND VORIG JAAR GING HET TOTAAL VERNIEUWDE DELAMAR THEATER OFFICIEEL OPEN EN INTUSSEN LOOPT ER AL WEER EEN GEVARIEERD EN VOL LENTEPROGRAMMA. DAT BETEKENT BIJNA DAGELIJKS ÉÉN OF MEER VOORSTELLINGEN EN EVEN ZO VAAK HONDERDEN BEZOEKERS OVER DE VLOER. DIE KOMEN BINNEN VIA DE FONKELNIEUWE GLAZEN VOORGEVEL AAN DE MARNIXSTRAAT. EEN STRAK STAALTJE MODERNE ARCHITECTUUR IN EEN KLASIEKE NEGENTIENDE-EEUWSE CONTEXT. TEVREDENHEID ALOM?

“DeLaMar moet uitgroeien tot een gastvrij, cultureel en ondernemend kunsthuis (...)”, sprak voorzitter Ryclef Rienstra van de VandenEnde Foundation bij de opening. Gastvrij is met de uitnodigende voorgevel in elk geval goed gelukt. Waar je tot 2005 tegen de onaantrekkelijke voorgevels aankeek van het voormalige

‘Nieuwe de la Mar Theater’ en de gesloten bioscoopgevel van Calypso, kun je nu vanaf de Marnixstraat en zelfs vanaf het Leidseplein de theaterbezoekers in de foyers zien bewegen. De glazen gevel – 18 meter breed en 15 meter hoog – is een idee van Joop van den Ende en het architectenduo Jo Coenenen /Arno

Meijs dat het ontwerp van DeLaMar heeft gemaakt. De gedachte is dat de foyers podia zijn in de stad en de bezoekers onderdeel van het theater. En of dit werkt: voor en na de voorstelling en tijdens de pauzes krijgen de voorbijgangers op straat een levendig tafereel voorgeschoteld.

RITME, SCHAAL, REFLECTIE

De architectencombinatie had nog een opdracht: een eenheid proberen te maken uit oud en nieuw. Om het gewenste programma (twee zalen, kleedruimtes, repetitiezalen, techniek, kantoren, foyer, etc.) in de monumentale context van de Marnixstraat te verwezenlijken, is er flink ingegrepen. >

Comfort: een royale glazen luifel boven de twee dubbele entree-deuren houdt bezoekers droog bij regen. Boven de entree-deuren zorgt een strook elektrisch verwarmd glas dat men binnen geen last heeft van koudeval.

Bouwinfo

OPDRACHTGEVER

ARCHITECT

ENGINEERING EN PRODUCTIE GLAZEN GEVEL

AANNEMER

GEVELBOUWER

LEVERANCIER TOURNIQUET

VandenEnde Foundation, Amsterdam

ACCA, Architecten Combinatie Jo Coenen & Arno Meijs Architecten

BRS Building Systems, Moerkapelle

Hillen & Roosen Bouw, Amsterdam

Zuid-Nederlandse Ramenfabriek BV, Rucphen

Koninklijke Boon Edam, Edam

Aan de linkerkant is de oude gevel van het voormalige Nieuwe De La Mar gesloopt en helemaal opnieuw opgetrokken volgens het origineel uit 1886. Een extra verdieping van glas zorgt voor een beter aansluiting op het hogere naastgelegen American Hotel. Aan de rechterkant is een drietal panden aangekocht waarvan alleen de gevel volledig gerestaureerd werd; alles erachter

verdween om plaats te maken voor onder meer de grote zaal. De monumentale façades links en rechts werden vervolgens aan elkaar gesmeed door de vrijstaande glaswand die 18 meter doorloopt boven het linker bouwdeel en 1,60 meter los staat van de foyervloeren. Een glasdak sluit de vide af. De ritmiek van de gevelprofielen, de ramen en de achterliggende

draagconstructie sluiten er prachtig op aan. Teruggiggend, op de tweede rang, zijn wijnrode horizontale glasstroken gemaakt op de vloerranden van de foyers en langs de dakrand boven de glasgevel. Deze stroken van rood gegoten glas volgen weer de schaal van de belendende gebouwen, om het geheel nog beter in te passen. Verder is nu goed het effect van glas te zien. ➤

Edwin van Balken, directeur exploitatie van DeLaMar: "Als je door de Marnixstraat loopt, zie je vanaf verschillende standpunten de negentiende-eeuwse gevels van de overzijde in het glas gereflecteerd. Vooral 's avonds is dit effect het spannendst. Dan komen bovendien de rode kleuren die in de nieuwe gevel zijn verwerkt het best tot hun recht."

GEEN KLACHTEN

Waar is nog meer op gelet bij het formuleren van de eisen voor de glasgevel? Van Balken: "Het comfort van de bezoekers was heel belangrijk en het glas mocht niet beslaan. Op beide punten blijkt dat de maatregelen die zijn genomen prima

werken (zie toelichting foto's). We hebben nog geen klachten gehoord!" En wie gaat dat allemaal schoonhouden? De glazenwasser. Dat gebeurt met een hoogwerker en een Tuckerpole systeem: eerst borstelen met een telescoop, daarna een glansspoeling met osmosewater. De nieuwe glazen gevel komt uit de koker van BRS Building Systems uit Moerkapelle. Dit bedrijf had de vertaalslag van het ontwerp naar een uitvoerbaar plan in een paar weken gemaakt. Dit was mogelijk door met de architect aan tafel in één ontwerpssessie principeoplossingen te schetsen en keuzes uit de voorstellen te maken. De principedetails zijn in de week erna verder uitgewerkt en ter controle voorgelegd.

De uitgewerkte oplossing was zoals de architect het voor ogen had en moest slechts op een enkel detail nog worden aangepast. Tevredenheid alom. ■

Foto rechts:

De glaswand staat 1,60 meter los van de foyervloeren, waardoor de verdiepingen met elkaar in contact staan. De constructie ontleent zijn stabiliteit aan verbindingstangen en aan de 15 meter hoge stalen strippen of vinnen (S235JR voor de liefhebber) die in ovaalvorm zijn gesneden. De strippen lopen door van binnen naar buiten en zijn deels onderbroken met uitsparingen om de invloed van koudebruggen te minimaliseren. Het staal is geconserveerd met een schoopeerlaag (een proces waarbij de zinklaag door thermisch spuiten wordt aangebracht) en een 2-laags natlaksysteem in RAL 9005 (zwart). Afmetingen: 20 mm dik en 150 tot 500 mm diep.

Cijfers

CAPACITEIT	twee zalen met in totaal ruim 1550 stoelen
BOUWKOSTEN INCL. INSTALLATIES	€ 65 miljoen
BRUTO OPPERVLAKTE	12.000 m ²
BOUWTIJD	2005 (sloop), 2008 (start bouw), november 2010 (oplevering)

Blik vanuit de foyer op de negentiende-eeuwse bebouwing aan de overzijde

